

Utlåtande 2010:120 RVI (Dnr 303-1551/2010)

Revidering av taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa och strålskyddslagstiftningen
Hemställan från miljö- och hälsoskyddsnämnden

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Revidering av taxa för nämndens verksamhet enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa och strålskyddslagstiftningen, bilaga 1, 1A-D, 2, 3, 4, 5 och 6, fastställs att gälla från den 1 januari 2011.
2. Taxa för SLB-analys upphör att gälla från den 1 januari 2011.

Föredragande borgarrådet Per Ankersjö anför följande.

Ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tagit fram ett förslag till taxor för nämndens tillsynsverksamhet enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa och strålskyddslagstiftningen. Nämnden föreslår också att taxan för Stockholms luft och bulleranalystjänster (SLB) avskaffas eftersom detta regleras genom avtal. Nämnden hemställer att kommunfullmäktige fastställer förslaget så att taxorna kan gälla från och med 1 januari 2011.

Den befintliga taxan för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken togs fram efter det att miljöbalken infördes 1998. Sedan 2001

har taxan varit föremål för nästan årliga revideringar. Den senaste översynen gjordes år 2008 vilket ledde till den nu gällande taxan som trädde i kraft den 1 januari 2009. Nu föreslås en höjning till 930 kr/tim. vilket är en ökning med 3,3 procent.

Nämnden föreslår att bygga vidare på den nu gällande taxan och inte gå över till den av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) framtagna rekommendationen om riskbaserad taxa. Denna syftar till att använda fasta taxor och inplacera alla verksamheter i en avgiftsklass baserad på den beräknade standardtiden för tillsyn av olika verksamheter. Nämndens förslag och den nuvarande taxan bygger på den faktiska tidsåtgången för tillsyn av verksamheterna i Stockholms kommun och ger en mer tillförlitlig prognos om den faktiska tidsåtgången. Dessutom används timdebitering i efterhand i högre utsträckning, vilket ger den mest exakta debiteringen för den verkliga tidsåtgången.

Den befintliga timtaxan om 1 050 kr för livsmedels- och foderlagstiftningen har beräknats enligt vad som föreskrivs i livsmedels- och foderlagstiftningen. Vid föregående revidering lades taxan på en försiktig nivå och avrundades neråt jämfört med den kalkylerade timkostnaden. Därför blir nu den procentuella ökningen högre (4,7 procent) än taxan enligt miljöbalken (3,3 procent). Den högre höjningen är en justering för att bättre motsvara den faktiska kostnaden. Till skillnad från vad som gäller taxan inom miljöbalkens område ingår inte restid i den beräknade årliga kontrolltiden. Restiden vid kontrollbesöken debiteras således inte särskilt, utan finansieras genom den högre timtaxan. Restiden beräknas utgöra cirka 20 % av den utförda kontrolltiden.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret finner att taxeförslaget är motiverat och att det är förenligt med lagstiftningens intentioner om självkostnadsprincipen. Stadsledningskontoret framhåller att det är viktigt att tillämpandet av självkostnadsprincipen inte får minska fokus på en fortsatt utveckling och effektivisering av verksamheten. Miljö- och hälsoskyddsnämndens intäktskrav kan komma att justeras i kommunstyrelsens ärende ”Nämndernas verksamhetsplaner med budget 2011”, som en följd av intäktsökningen.

Mina synpunkter

De nu föreslagna förändringarna av taxorna har karaktären av en löpande anpassning till lagstiftning och befintliga principer för taxesättningen. Under den gångna mandatperioden har arbetet med att öka självfinansieringsgraden lett till att livsmedelskontrollen gått från 47 procent år 2006 till 82 procent för år 2010.

Detta ligger i linje med en av de grundläggande principerna i miljöbalken om att förorenaren ska betala (polluter pays). Utgångspunkten är att avgifterna ska täcka en myndighets kostnader för verksamhet enligt miljöbalken, främst prövningen och tillsynen. Att uppnå full intäktsfinansiering bedöms dock inte som möjligt eftersom obefogade klagomål, rådgivning, allmän service och överklaganden inte ryms inom ramen för vad som kan debiteras. Det senare ligger också i linje med en annan princip som drivits hårt under den gångna mandatperioden, nämligen att verksamhetsutövaren över tid ska få den tillsyn i timmar som denne betalar för. Avseende taxan för livsmedelskontrollen har Stockholm valt att inklassa flertalet verksamheter i erfarenhetsklass A, dvs. den erfarenhetsklass som ger lägst antal timmar för respektive riskklass. Det har lett till att våra livsmedelsobjekt har en låg grundläggande kontrolltid jämfört med de flesta andra kommuner. I det här aktuella förslaget om 1 100 kr/timme har taxan justerats för att motsvara förväntad självkostnad för avgiftsfinansierad kontroll.

Tillsammans med detta är det viktigt att som nämnden gjort kontinuerligt sträva efter att effektivisera de egna administrativa rutinerna. Exempel på hur handläggningen effektiviseras är de kompletteringar med verksamhetstyper som detta förslag innehåller. Ett annat exempel är livsmedelskontrollens E-tjänst för registrering som infördes våren 2009. Cirka 60 procent av anmälan om registrering av livsmedelsverksamhet kommer nu in via e-tjänsten. Anmälningsförfarandet har förenklats för företagen. Anmälningarna är mer kompletta och korrekta och handläggningstiderna har förkortats. Servicegraden gentemot företagen har ökat betydligt.

Stadsledningskontoret framhåller i sitt tjänsteutlåtande att det är viktigt att tillämpandet av självkostnadsprincipen inte får minska fokus på en fortsatt utveckling och effektivisering av verksamheten. Jag bedömer den risken som mycket liten. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har under de gångna fyra åren genomfört effektiviseringar och besparingar motsvarande 40 miljoner kronor. Nyckeltalen talar också sitt tydliga språk, där antalet inspektioner på livsmedelskontrollen nära fördubblats, medan antalet inspektörer är detsamma. Detta har uppnåtts genom ett medvetet arbete som fokuserat på att finna effektiva

och kvalitetssäkrade arbetssätt för att utnyttja befintliga resurser på bästa möjliga sätt. Inspektörerna avlastas onödig administration för att kunna prioritera inspektionsverksamheten. Inspektionsarbetet har till viss del utförts i projektliknande form vilket gett en naturlig samordning och kvalitetssäkring av bedömningarna samtidigt som det är möjligt att få en samlad bild av läget och få underlag för riktade insatser. Som ett resultat av vidtagna åtgärder har antalet genomförda inspektioner ökat från 5 300 år 2008 till mer än 8 000 under år 2009, vilket är en betydande förbättring. Genom samordnat arbetssätt ökar också kvalitén på inspektionerna. Flera verksamhetsutövare har i olika sammanhang uttalat beröm över det professionella arbetssätt medarbetarna visat. Liknande effektiviseringsarbete bedrivs och utvecklas inom miljöbalkstillsynen.

Bilagor

1. Taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken från och med år 2011
  - 1:A Anmälnings- och ansökningsavgifter enligt miljöbalken
  - 1:B Fasta årliga avgifter enligt miljöbalken
  - 1:C Undersökningsavgifter
  - 1:D Timavgift enligt miljöbalken
2. Taxa för Stockholms miljö- och hälsoskyddsnämnds kontroll inom livsmedels- och foderlagstiftningen
3. Timavgift med underlag för beräkning av avgiften enligt livsmedelslagstiftningen
4. Taxa för tillsyn enligt strålskyddslagen
5. Timavgift med underlag för beräkning av avgiften enligt miljöbalken
6. Taxa, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Tomas Rudin* (S) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. Avslå föredragande borgarrådets beslut.
2. Därutöver anföra följande.

Vi anser att ärendet inte är tillräckligt berett och att det saknas svar på följande frågeställningar:

1. Hur stor avgiftsfinansieringsgraden blir på den tillsynsverksamhet som i tillsynsplanen är angiven som debiterbar och borträknat den tid som går åt för överklaganden och liknande hantering som ej kan debiteras,
2. Hur de som söker ändring av tillstånd för värmepump eller hållande av orm samt mätning av buller vid fasad i s k trepunktsmätning ska få en tydlig uppfattning om vilken kostnad åtgärden innebär för dem, samt
3. Hur de nya taxenivåerna förhåller sig till motsvarande taxor i andra städer och i Stockholms kranskommuner.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Per Bolund* (MP) enligt följande.

En viss del av det tillsynsarbete som prioriteras i förvaltningens tillsynsplan kan förvaltningen inte ta betalt för och det är viktigt att det arbetet inte ges sämre förutsättningar än det som debiteras. Kommunfullmäktige bör därför uppdra åt Miljö- och hälsoskydds nämnden att utveckla analysen kring debiterbart och icke debiterbart tillsynsarbete. För att näringsidkaren ska kunna veta ungefär hur stora kostnader per år som kommer att gå till tillsyn, bör även en modell tas fram där en bas med ett antal tillsynstimmar/tillsynsminuter som näringsidkaren ska betala per år anges.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Revidering av taxa för nämndens verksamhet enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa och strålskyddslagstiftningen, bilaga 1, 1A-D, 2, 3, 4, 5 och 6, fastställs att gälla från den 1 januari 2011.

2. Taxa för SLB-analys upphör att gälla från den 1 januari 2011.

Stockholm den 17 november 2010

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Per Ankersjö

Ylva Tengblad

Reservation anfördes av *Carin Jämtin, Roger Mogert och Tomas Rudin* (alla S) med hänvisning till reservationen av (S) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Emilia Hagberg och Stefan Nilsson* (båda MP) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (MP) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tagit fram ett förslag till taxor för nämndens tillsynsverksamhet enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa och strålskyddslagstiftningen. Nämnden föreslår också att taxan för SLB-analystjänster avskaffas eftersom detta regleras genom avtal. Nämnden hemställer att kommunfullmäktige fastställer förslaget så att taxorna kan gälla från och med 1 januari 2011.

Den befintliga taxan för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken togs fram efter det att miljöbalken infördes 1998. Sedan 2001 har taxan varit föremål för nästan årliga revideringar. Miljö- och hälsoskyddsnämndens nuvarande taxa har varit i kraft sedan januari 2009. Nämnden beslöt den 15 juni 2010 föreslå fullmäktige att fastställa den nu föreslagna taxan.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2010 att besluta enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår att kommunfullmäktige fastställer förslaget till taxor för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa och strålskyddslagstiftningen, enligt bilagor till förvaltningens tjänsteutlåtande, att gälla från den 1 januari 2011.
2. Nämnden föreslår att kommunfullmäktige fastställer förslaget till upphävande av SLB:s taxa att gälla från den 1 januari 2011.
3. Nämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Reservation anfördes av vice ordföranden Åsa Romson (MP), Karin Wanngård m.fl. (S) och Tina Kratz (V) enligt följande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden återremitterar förslaget för komplettering med analys av;

1. Hur stor avgiftsfinansieringsgraden blir på den tillsynsverksamhet som i tillsynsplanen är angiven som debiterbar och borträknat den tid som går åt för överklaganden och liknande hantering som ej kan debiteras,

2. Hur de som söker ändring av tillstånd för värmepump eller hållande av orm samt mätning av buller vid fasad i s k trepunktsmätning ska få en tydlig uppfattning om vilken kostnad åtgärden innebär för dem, samt
3. Hur de nya taxenivåerna förhåller sig till motsvarande taxor i andra städer och i Stockholms kranskommuner.

Och att nämnden därutöver anför följande:

Principen om att tillsyn på miljöområdet ska kostnadstäckas av verksamhetsutövarna är bra men betyder inte att miljönämnden kan eller bör täcka hela den tillsynsverksamhet som nämnden bedriver med avgifter. Tillsynsplanen anger ett antal viktiga tillsynsinsatser där full kostnadstäckning bedöms inte kan tas, oftast för att åtgärderna innehåller delar kring informationsarbete m.m. som inte kan påföras en särskild verksamhetsutövare. Om man beaktar att också den tid som går åt för överklaganden och liknande hantering som ej kan debiteras så är det endast den återstående delen av tillsynsarbetet som bör ha en så hög avgiftsfinansiering som möjligt. Detta bör analyseras för att ge nämnden en bättre bild av avgiftsfinansieringsgraden.

För den som söker om ett specifikt tillstånd som hållande av orm eller ändring av situationsplan för värmepumpsanläggning eller blir ålagd att bekosta mätningar av buller är det viktigt att veta hur mycket detta kan komma att kosta. Att debitera för timkostnad i efterhand skapar onödigt osäkerhet om det inte finns angivet hur lång tid detta i normalfallet debiteras med. Detta bör tydliggöras i förslaget, t ex genom att ange antal tim för dessa åtgärder. Den rödgröna oppositionen har tidigare också uttryckt att kostnader för den regelbundna tillsynen för fastighetsägare också bör bli mer förutsebar.

Det är viktigt att taxorna i Stockholm upplevs som rimliga utifrån kostnaderna och nedlagt arbete. Ett sätt att utvärdera är att jämföra dessa taxor med omgivande kommuner (som många av verksamhetsutövarna också är aktiva i) och i andra större svenska städer. Finns det rimliga förklaringar till eventuella skillnader?

Tidigare taxeändringar har fattats beslut om på nämndmöten i september eller oktober. Vi ser inget skäl till att det behöver göras tidigare i år, tvärtom, under valår är det olyckligt att nämnden redan under våren beslutar om taxor för nästkommande år. I alla fall om det inte råder enighet om taxorna.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 19 april 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Den befintliga taxan för verksamhet enligt miljöbalken togs fram efter det att miljöbalken infördes år 1998 och taxan trädde i kraft den 1 februari 2001. Den beräknades efter SKLs (Sveriges Kommuner och Landsting) dåvarande riktlinjer. Därefter gjordes ytterligare anpassningar som trädde i kraft den 1 januari 2002, den 1 januari 2003, den 1 april 2004 och 2005 respektive den 1 januari 2008. Den senaste översynen gjordes år 2008 vilket ledde till den nu gällande taxan som trädde i kraft den 1 januari 2009. Nu

föreslås en höjning till 930 kr/tim vilket är en ökning med 3,3 procent.

Förvaltningen har valt att föreslå nämnden att bygga vidare på den nu gällande taxan och inte gå över till den av SKL framtagna rekommendationen om riskbaserad taxa. Denna syftar till att använda fasta taxor och inplacera alla verksamheter i en avgiftsklass baserad på den beräknade standardtiden för tillsyn av olika verksamheter. Förvaltningens förslag och den nuvarande taxan bygger på den faktiska tidsåtgången för tillsyn av verksamheterna i Stockholms kommun och ger en mer tillförlitlig prognos om den faktiska tidsåtgången. Dessutom används timdebitering i efterhand i högre utsträckning, vilket ger den mest exakta debiteringen för den verkliga tidsåtgången.

För livsmedelskontrollen infördes en ny timtaxa om 800 kr/tim den 1 januari 2007 för verksamhet enligt livsmedels- och foderlagstiftningen i enlighet med de EG-förordningar som utgör grunden i den nya europeiska livsmedelslagstiftningen. Därefter gjordes en gemensam översyn av taxan för livsmedels- och foderlagstiftningen respektive miljöbalken under år 2007 och år 2008 varvid taxenivån kom att justeras till 1 050 kr/timme fr o m 1 jan 2009 för att bättre motsvara självkostnaden. Taxan kom därmed att ligga på en annan, högre, nivå än miljöbalkstaxan.

Den befintliga timtaxan om 1 050 kr för livsmedels- och foderlagstiftningen har beräknats enligt vad som föreskrivs i livsmedels- och foderlagstiftningen. Vid föregående revidering lades taxan på en försiktig nivå och avrundades neråt jämfört med den kalkylerade timkostnaden. Därför blir nu den procentuella ökningen högre (4,7 procent) än taxan enligt miljöbalken (3,3 procent). Den högre höjningen är en justering för att bättre motsvara den faktiska kostnaden. Taxan för livsmedelskontroll beräknas enligt grunder för riskklassificering utfärdade av Livsmedelsverket. Eftersom Stockholm valt att inkllassa flertalet verksamheter i erfarenhetsklass A, dvs. den erfarenhetsklass som ger lägst antal timmar för respektive riskklass, har varje livsmedelsobjekt en låg grundläggande kontrolltid jämfört med de flesta andra kommuner. I det här aktuella förslaget om 1 100 kr/timme har taxan justerats för att motsvara förväntad självkostnad för avgiftsfinansierad kontroll. Till skillnad från vad som gäller taxan inom miljöbalkens område ingår inte restid i den beräknade årliga kontrolltiden. Restiden vid kontrollbesöken debiteras således inte särskilt, utan finansieras genom den högre timtaxan. Restiden beräknas utgöra cirka 20 % av den utförda kontrolltiden.

Allmänt

De nu föreslagna förändringarna av taxorna har karaktären av en löpande anpassning till lagstiftning och befintliga principer för taxesättningen. Även om den föreslagna taxan inte bygger på det system som SKL tagit fram föreligger inte några stora skillnader i de grundläggande principerna – nämligen att varje verksamhet skall betala tillsynsavgifter som motsvarar den faktiska tidsåtgången. Strävan efter effektivisering av de egna administrativa rutinerna har också varit en viktig drivkraft. Det görs kompletteringar med verksamhetstyper, anpassningar till taxorna utifrån självkostnadsprincipen, vissa rättelser av de befintliga taxorna samt förändringar som syftar till en effektivare handläggning. Förvaltningens inriktning när det gäller utvecklingen av taxorna är att i en ökad omfattning använda timdebitering istället för fasta avgifter samt att öka självkostnadstäckningen.

En grundläggande princip för nämnden är också att verksamhetsutövarna över tid skall få tillsyn som motsvarar de fasta avgifterna. Det gäller såväl miljöbalkstillsynen som livsmedelskontrollen.

Full avgiftsfinansiering av tillsynen är en grundläggande princip i miljöbalken, d v s att förorenaren skall betala (polluter pays) Utgångspunkten är att avgifterna skall täcka en myndighets kostnader för verksamhet enligt miljöbalken, främst prövningen och tillsynen. Regeringen har i en skrivelse till Riksdagen den 17 december 2009 (2009/10:79) bekräftat att miljöbalkens grundläggande princip ligger fast och därvid uttalat att. ”Tillsynsavgifter bör ha full kostnadstäckning som ekonomiskt mål. Vilka kostnader som bör ingå i kostnadsunderlaget skiljer sig mellan olika tillsynsområden, men de bör ha uppkommit genom tillsynsverksamheten. Till detta hör de administrativa kostnader som kan hänföras till tillsynsverksamheten.”

Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 om livsmedelshygien ska livsmedelsanläggning registreras om den inte ska godkännas enligt nationell lagstiftning eller enligt kraven i förordning (EG) 853/2004 om särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung. Sverige har i nationella bestämmelser, Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:20) om livsmedelshygien, tidigare krävt godkännande för betydligt fler livsmedelsanläggningar än vad som anges i gemenskapslagstiftningen. Genom ändring i nationell lagstiftning (LIVSFS 2005:20) krävs från och med den 1 december 2009 endast registrering för merparten av livsmedelsanläggningarna i Stockholms stad. Det får till följd att godkännandeprövning endast krävs för ett fåtal anläggningar medan antalet registreringar ökar. Ekonomiskt påverkas intäkter för godkännande negativt medan intäkterna för den ökande mängden registreringar blir större. Det är väsentligt att de senare avgifterna täcker den faktiska tidsåtgången för registrering. Genom att ändringar införts i förordning (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel ska årlig avgift tas ut för att täcka kontrollmyndighetens kostnader för nödvändiga kontroller som görs under samma år som registrering skett.

Ekonomiska konsekvenser

De ökade intäkterna som beräknas till cirka 3,4 mnkr krävs för att bibehålla täckningen av förvaltningens kostnader för existerande tillsynsverksamhet. Tillsynen är idag till viss del skattefinansierad men effektiviseringskrav som ställts på förvaltningen gör att självkostnadstäckningen har ökat väsentligt under de senaste åren där tillsynen av miljöpåverkande verksamheter i större utsträckning nu täcks av taxor och avgifter. Efter taxehöjningen bedöms tillsynsverksamheten för miljöbalken ha självkostnadstäckning om cirka 71 procent och 85 procent för livsmedelskontrollen jämfört med 68 procent respektive 82 procent prognostiserat för år 2010. Värt att notera är att självfinansieringsgraden för tillsyn enligt miljöbalken år 2006 uppgick till endast 40 procent och självfinansieringsgraden för livsmedelskontrollen samma år till 47 procent. Betydande effektiviseringar och en ökad debiteringsgrad inom förvaltningens tillsyns- och kontrollarbete har således genomförts de senaste åren. Att ca 30 procent av tillsynsverksamheten enligt miljöbalken kommer att vara skattefinansierad förklaras av att all tillsyn inte kan debiteras, t ex obefogade klagomål, allmän rådgivning och service till medborgare och verksamhetsutövare.

I taxan ingår inte heller tid för handläggning av överklaganden och miljötillstånd som beslutas av Miljödomstolen eller länsstyrelsens miljöprövningsdelegation. Det finns skäl att inte ta ut tillsynsavgifter i överklagningsärenden med hänsyn till reglerna för rättegångskostnader. Däremot borde kostnaderna för förvaltningens arbete i miljötillståndsärenden belasta verksamhetsutövaren och inte skattekollektivet. Förvaltningen och nämnden kan som remissinstans lägga ner ett betydande utredningsarbete för att utredningen i ett tillståndsärende skall bli fullständig. Det är dock en ordning som kräver lagändring. Det finns skäl att i olika sammanhang påtala detta önskemål.

Taxa för tillsyn enligt Miljöbalken

Rättslig grund

Enligt 27 kap 1 § första stycket miljöbalken får kommunfullmäktige meddela föreskrifter om avgifter för kommunens kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av balken samt för prövning och tillsyn med anledning av EG:s förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde. Det står kommunfullmäktige fritt att bestämma om taxan och avgifternas storlek, dock givetvis inom den ram som uppställs av regeringsformen, kommunallagen och miljölagstiftningen. Detta innebär att avgifterna måste stå i rimlig proportion till de kostnader som en verksamhetsutövare åsamkar tillsynsmyndigheten, även om en viss schablonisering av avgifterna av praktiska skäl är nödvändig (se bl.a. prop 1997/98:45 del 2, s 286 ff).

Ändringar av taxans lydelse

Förvaltningen föreslår ändringar i 1, 2, 3, 4, 5, 6, och 7 §§. De ändringar som föreslås i 1, 2, 4 och 5 §§ är av redaktionell art (se bilaga 1) och syftar endast till att skapa en tydligare och enklare taxetext. I övriga taxebestämmelser föreslås vissa materiella ändringar.

3 § f

Avgift för kungörelsekostnad i samband med anmälan av C-verksamhet införs mot bakgrund av att detta är en kostnad som uppkommer som en direkt följd av anmälan. Det är ca 10 anmälningsärenden per år som föranleder behov av kungörelse.

6 §

Enligt bestämmelsens andra stycke får avgift för extraordinär tillsyn enligt nuvarande lydelse debiteras om den faktiskt utförda tillsynen väsentligt överskrider den tillsynstid som motsvaras av den fasta avgiften. Tillämpningen av bestämmelsen i denna del har varit inkonsekvent och i vissa fall medfört att utförd tillsyn inte har debiterats. Bakgrunden till bestämmelsens formulering var att tillsynstiden över en tid på flera år skulle motsvara debiterad fast årlig avgift under samma tidsperiod, dvs. att sett över en längre tid skulle avgiften motsvara utförd tillsyn under samma tid. Den extraordinära tillsynen skulle därför bara debiteras när tillsynen väsentligen överskred den planerade. Vissa verksamheter kräver dock regelmässigt väsentligt mer tid än vad som normalt krävs. Därför ändras bestämmelsen, vilket innebär att verksamheter som regelmässigt kräver mer tillsyn än som motsvaras av den årliga avgiften kan debiteras för den tillsynstid de faktiskt får. Syftet är att hålla de fasta taxorna nere och låta den en-

skilda verksamhetsutövaren betala tillsynen när det krävs mer tid än vad som antagits i de fasta taxorna. Det är rättvist att det inte är branschen som kollektivt får betala för de verksamheter som inte sköter sig.

I bestämmelsens tredje stycke stadgas möjlighet till undantag från avgiftsskyldighet i vissa fall. Bestämmelsen har uppfattats som otydlig med avseende på hur den ska tillämpas. Den generella undantagsmöjligheten tas därför bort och styckets lydelse ändras. Innebörden av förändringen är att nämnden i varje enskilt fall bedömer om det finns skäl för reducering av avgiften.

7 §

Första stycket: Debiterad sammanlagd tid avrundas idag uppåt till heltimme. Klagomål har förekommit på avrundningsintervallet vid debitering av ett fåtal timmar. För att undvika detta föreslås tiden avrundas uppåt till närmaste halvtimme för den sammanlagda tiden. Analys har visat att det inte får några större ekonomiska konsekvenser för förvaltningen.

Andra stycket: Eftersom innebörden av tillsynsbegreppet är föränderlig till följd av att riktlinjer och praxis förändras och utökas över tid föreslås en ny lydelse. Denna innebär en mer heltäckande redovisning för innebörden av vad som kan ingå i handläggningstiden

Tredje stycket: För inspektioner, mätningar och andra kontroller, som utförs på plats, vardagar mellan klockan 19 och 07, lördagar, söndagar och helgdagar, tas i befintlig taxa ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift. På grund av att övertidskostnaden inte täcks med befintlig taxa, föreslås dubbel ordinarie timavgift.

11-15 §§

I föregående taxeärende till miljö- och hälsoskyddsnämnden och kommunfullmäktige hade all text från och med 11 § fallit bort. Dessa paragrafer läggs nu åter in i taxan. Bestämmelserna behandlar taxans praktiska tillämpning med avseende på utsökning, besluts giltighet, överklagande med mera. Flertalet av dessa bestämmelser har sin motsvarighet i annan lagstiftning och är således tillämpliga även om de inte återfinns i taxan. Det är emellertid tydligare och enklare om dessa finns med i taxan. Paragraferna motsvarar de som har beslutats av kommunfullmäktige vid tidigare tillfällen men vissa redaktionella ändringar har gjorts till den del annan lagstiftning som bestämmelserna hänvisar till har ändrats eller inte längre är relevanta.

avgifter för anmälan och ansökningar om tillstånd, Bilaga 1:a

Ny föreslagen avgift fr.o.m. 2011

Intäkterna för anmälningar och ansökningar om tillstånd ökar med 0,9 mnkr jämfört med prognosen för år 2010.

För ansökan om nytt värmepumpstillstånd tas en fast avgift ut om 4 300 kr vilket innebär en ökning med 700 kr per ansökan. Ökningen beror på flera faktorer förutom den generella timtaxeökningen. I och med införandet av e-tjänsten gällande ansökan om värmepumpstillstånd ökar förvaltningens tid för hantering av de grannyttranden som

ingår i ansökan. Härutöver tillkommer kostnader för licenser och underhåll av programvara som tillgodoses av Stadsbyggnadskontoret. Förvaltningen ser därtill att mängden ansökningar som är komplicerade, och därmed mer tidskrävande, ökar.

För ansökan om ändring av befintligt värmepumpstillstånd, exempelvis ändring av situationsplan föreslås att timavgift tas ut, istället för fast avgift om 900 kronor.

Anmälningavgiften för att anmäla innehav av orm föreslås utgå. Syftet med förändringen är att öka anmälningfrekvensen. I de fall en anmälan föranleder inspektion föreslås den tiden debiteras med timtaxa.

Cisternägarnas skyldighet att rapportera återkommande kontroll, eldningsolja med mera utgår enligt förändring i lagstiftningen. Den befintliga fasta avgiften om 1 800 kronor föreslås därför utgå.

Fasta avgifter, Bilaga 1:B

Ny föreslagen avgift fr.o.m. 2011

Inga större förändringar avseende den fasta årliga avgiften planeras för taxan som ska gälla från och med den 1 januari 2011. Den totala fasta årliga intäkten påverkas endast marginellt vid denna översyn. Ökningen om 0,7 mnkr jämfört med prognostiserad intäkt för år 2010 beror främst på den föreslagna ökade timtaxan. Nedan presenteras, per bransch, de föreslagna ändringarna gällande nya avgiftsgrupper, taxor som utgår samt korrigering av antal timmar. Mindre korrigeringar av redaktionell art och preciseringar framgår även kursivt av bilaga 1:B.

Nya avgiftsgrupper

I nedan angivna tillsynsområden har taxans kompletterats med nya avgiftsgrupper.

Livsmedel och foder med mera

- S1580 Rökeri - ny undergrupp för rökerier. Innebär att rökerier som använder sig av vätskerökning och därmed har mindre miljöpåverkan får en lägre avgift.
- 15.200 Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor etc. Verksamheter som tillhör denna avgiftsgrupp finns i Stockholm men gruppen saknas i gällande taxa.
- 15.280 Anläggning för tillverkning av choklad, pasta, kaffe. Verksamheter som tillhör denna avgiftsgrupp finns i Stockholm men gruppen saknas i gällande taxa.

Metallbearbetning med mera

- S3480 Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetnings-maskinerna är mindre än 1 kubikmeter. Verksamhet som inte är anmälningspliktig men där regelbunden tillsyn bedöms behövas.

Ytbehandling av metall eller plast med mera

- S3950-3:1 Anläggning där det förbrukas mer än 500 kg och max 2,5 ton organiska lösningsmedel (annan verksamhet) – ny undergrupp för lösningsmedelsanvändning
- S3950-3:2 Anläggning där det förbrukas mer än 2,5 ton och max 5,0 ton organiska lösningsmedel (annan verksamhet) – ny undergrupp för lösningsmedelsanvändning

Billackering har tidigare klassats som 39.30:5 (se sidan 10) medan övrig lackeringsverksamhet hamnat i avgiftsgrupp S3950-2 med en högre avgift, trots att lösningsmedelsförbrukningen varit densamma. Ändringen syftar till en mer logisk avgiftssättning för lösningsmedelsanvändare samt att små användare ska få lägre avgift.

Infrastruktur

- S6020:3 Trafikverkets nybyggnad av väganläggningar – fast avgift införs
- S6011:1 Trafikverkets nybyggnad av spåranläggningar – fast avgift införs

Avgiften införs på Trafikverkets begäran då man menar att en fast årlig avgift underlättar Trafikverkets fördelning av kostnader på entreprenörerna i stora infrastrukturprojekt.

Hälso- och sjukvård

- S8518 Tandvårdsverksamhet med färre än 10 behandlingsstolar där amalgam sätts in eller tas ut där verksamheten bedrivs i lokaler med avloppsrör som tidigare sanerats från kvicksilver men där det beroende på den tid som förflutit sedan saneringen bedöms finnas risk att rören åter förorenats.

För tandvårdsbranschen förändras även avgiftsgrupperna S8516 (se sidan 10) och S8517 (sidan 12). För den förstnämnda gruppen innebär förändringen lägre avgift för verksamhetsutövare som delar lokal medan ändringen av S8517 syftar till att säkerställa att tiden för den tillsyn som bedöms relevant finansieras.

Rening av avloppsvatten

- S9010 Rening av trafikdagvatten från det kommunala vägnätet – avgiften införs för att kunna debitera Stockholm Vatten om bolaget övertar ansvaret för trafikdagvatten från Trafik- och renhållningsnämnden. Avgiftsgrupp S6020:1 reduceras med motsvarande antal timmar.

Avfall

- 90.60:1 Anläggning där den lagrade mängden blybatterier eller elektriska och elektroniska produkter vid något tillfälle överstiger 10 ton – huvuddelen av anläggningarna under 90.60 (se 90.60:2) har litet tillsynsbehov men för större lager krävs mer tillsynstid.
- 90.60:2 Övriga anläggningar – motsvarar tidigare avgift

I stället för att höja avgiften för hela branschen skapas en avgiftsgrupp som träffar de

verksamheter där tillsynsbehovet är större.

- 90.119 Anläggning för återvinning av avfall genom sådan lagring, tömning, demontering eller annat yrkesmässigt omhändertagande av uttjänta motordrivna fordon som inte omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186). Verksamheter som tillhör denna avgiftsgrupp finns i Stockholm men gruppen saknas i gällande taxa.
- 90.110:3 Anläggning där bearbetningen enbart består av siktning och krossning eller motsvarande mekanisk bearbetning av avfall för byggnads- eller anläggningsändamål. Ny undergrupp för avfall som innebär att enklare hantering får en lägre avgift.
- 90.160 Anläggning för biologisk behandling av annat avfall än farligt avfall om den tillförda mängden avfall är större än 500 ton per kalenderår. Verksamheter som tillhör denna avgiftsgrupp finns i Stockholm men gruppen saknas i gällande taxa.

Avgiftsgrupper som tas bort

För nedan angivna tillsynsområden eller intervall inom tillsynsområde utgår tidigare taxa.

Förbrukning av organiska lösningsmedel

- 39.30:5 Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med mer än 500 kg i fordonslackering. Avser lackering i nyproduktion av fordon, ej relevant för Stockholm.

Hälsa- och sjukvård

- S8516 Tandvårdsverksamhet med färre än 10 behandlingsstolar där amalgam sätts in eller tas ut där verksamheten bedrivs i lokaler/behandlingsrum, vänt- rum eller steril som delas med annan verksamhetsutövare som bedriver tandvård där amalgam sätts in eller ut – förenkling av taxan. Avgiften har träffat tandvårdslo- kaler med flera verksamhetsutövare. I förslaget till ny taxa beaktas enbart lokalen och dess storlek, inte vem eller vilka som driver verksamheten. Den samman- tagna avgiften för aktuella verksamhetsutövare sjunker.

Avfall

- 90.50-1:1 Anläggning för mellanlagring av farligt avfall, om mängden avfall vid något tillfälle uppgår till mer än 50 ton oljeavfall. Förenkling av taxan.
- 90.50-1:2 Anläggning för mellanlagring av farligt avfall, om mängden avfall vid något tillfälle uppgår till mer än 5 ton men högst 50 ton oljeavfall. Förenkling av taxan.
- 90.50-3:2 Anläggning för mellanlagring av farligt avfall, om mängden avfall vid något tillfälle uppgår till mer än 5 ton annat farligt avfall (exkl. elavfall). Förenkling av taxan.

Samtliga aktuella verksamheter inplaceras i den nya avgiftsgruppen 90.50 vilket inne-

bär en sänkning av avgiften.

- 90.70:1 Anläggning för sortering för annat avfall än farligt avfall, om den hanterade avfallsmängden är större än 10 000 ton per år. Förenkling av taxan.

Verksamheter som tidigare klassats som 90.70:1 respektive 90.70:2 inplaceras i den nya avgiftsgruppen 90.70:1 vilket innebär en sänkning av avgiften.

- 90.170-2 Anläggning för biologisk behandling av annat avfall än farligt avfall om den tillförda mängden park- och trädgårdsavfall avfall är större än 50 ton per kalenderår. Förenkling av taxan.

Avgiftsgrupper med förändrat antal tillsynstimmor

För nedan angivna tillsynsområden justeras antal timmar och därmed avgiftens storlek. Justeringen utgår ifrån det tillsynsbehov som nu, efter genomförda effektiviseringar av tillsynen/förbättrad egenkontroll hos verksamhetsutövarna, bedöms vara relevant.

Kemiska produkter

- S24120-3 Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka mer än 1 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds, kosmetik- eller hygienprodukter. Timantalet justeras ner från 14 till 7.

Ytbehandling av metall eller plast med mera

- S2860 ANLÄGGNING FÖR KEMISK ELLER ELEKTROLYTISK YTBEHANDLING AV METALL ELLER PLAST, OM VERKSAMHETEN GER UPPHOV TILL MINDRE ÄN 1 KUBIKMETER AVLOPPSVATTEN PER KALENDERÅR. TIMANTALET JUSTERAS NER FRÅN 10 TILL 4.

Avfall

- 90.50 Anläggning för mellanlagring av farligt avfall om den lagrade mängden vid något tillfälle uppgår till 1) mer än 5 ton oljeavfall, 2) mer än 30 ton blybatterier, 3) mer än 100 ton elektriska eller elektroniska produkter, 4) mer än 30 ton impregnerat trä, eller 5) mer än 1 ton annat farligt avfall. Timantalet justeras ner från tidigare 38 eller 42 till 19.
- 90.70:1 Anläggning för sortering för annat avfall än farligt avfall om den hanterade avfallsmängden är större än 10 000 ton per kalenderår. Timantalet justeras ner från 49 till 38.
- 90.110:1 Anläggning för att genom mekanisk bearbetning yrkesmässigt återvinna annat avfall än farligt avfall där avfallsmängden är mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton avfall per år. Timantalet justeras ner från 49 till 28.
- 90.200 Anläggning där avfall förbränns. Timantalet justeras ner från 350 till 240.

PCB

- S1 Byggnad eller annan anläggning uppförd eller renoverad mellan år 1956

och 1973, i vilken PCB i fogmassor kan förekomma eller förekommer i sådana halter som fordrar sanering enligt förordning (2007:19) om PCB m.m. Timantalet justeras från 3,5 timmar till 3 timmar. Alla fastigheter är ännu inte inventerade trots att kravet för detta var 30 juni 2008 och ett stort antal ska därefter saneras inom de kommande åren. Arbetsinsatserna i form av förelägganden etc är svår att bedöma varför avgiften endast justeras marginellt.

Hälso- och sjukvård

- S8517 Tandvårdsverksamhet med färre än 10 behandlingsstolar där amalgam sätts in eller tas ut där verksamheten bedrivs i lokaler med avloppsrör som utifrån inkommen dokumentation till tillsynsmyndigheten bedömts vara fria från kvick-silver. Timantalet justeras från 0,5 timmar till 1,0 timmar. Kvick-silverproblematiken kräver fortsatt engagemang och avgiftsjusteringen görs för att kunna finansiera ett tillsynsintervall på 4-5 år.

avgift för undersökning, bilaga 1:c

Vid föregående taxeöversyn gällande undersökningsavgiften för strandbad, plaskdammar och övriga badanläggningar, bullermätning och legionellprov skedde inga förändringar. Nu föreslås att den gällande fasta avgiften för fasadmätning av buller och så kallad tre-punktsmätning i bostad ersätts med timavgift. Intäkterna för undersökningar ökar marginellt år 2011 jämfört med prognosen om 0,5 mnkr för år 2010.

Tillsyn baserad på timavgifter, bilaga 1:d

Den totala intäkten av timavgifter beräknas till 10,3 mnkr för år 2011. Detta skulle ge en intäktshöjning med ca 0,4 mnkr jämfört med prognos år 2010. Se bilaga 1:D. För verksamheter som är nya inom tillsynsverksamheten debiteras inledningsvis timtaxa men kan senare bli aktuell för annan avgift beroende på verksamhetens art.

Justering av timtaxan för miljöbalken, bilaga 8

I enlighet med självkostnadsprincipen föreslås timtaxan justeras från 900 kr/timme till 930 kr/timme. Detta beräknas ge en ökning av intäkterna med 3,3 procent eller 1,2 mnkr baserat på 2010 års prognostiserade intäkter. Värt att notera är att inflationen, mätt som förändring i konsumentprisindex (KPI), prognostiseras till just dryga 3 procent för åren 2010 och 2011, dvs. den tidsperiod som taxehöjningen avser (källa: Riksbanken, pen-ningpolitisk uppföljning april 2010). Taxan innehåller endast nu kända branscher/verksamheter som förekommer i staden. Se bilaga 1:D.

Taxa för kontroll enligt livsmedelslagstiftningen

Enligt gällande livsmedelslagstiftning ska alla livsmedelsanläggningar registreras om det inte krävs ett godkännande enligt EG-bestämmelser eller nationella bestämmelser. Sverige hade tidigare genom nationella bestämmelser (livsmedelsverkets föreskrifter [LIVSFS 2005:20] om livsmedelshygien) infört godkännandekrav för betydligt fler typer av livsmedelsanläggningar än vad som anges i gemenskapslagstiftningen. Föreskrifterna är genom LIVSFS 2009:5 ändrade så att det från och med 1 december 2009 endast krävs registrering istället för godkännande för merparten av livsmedelsanläggningarna.

Ändringar har införts i 9 § förordning (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av

livsmedel innebärande att årlig avgift ska tas ut för att täcka kontrollmyndighetens kostnader för nödvändiga kontroller som görs under samma år som registrering skett.

Rättslig grund

Enligt 28 § tredje stycket livsmedelslagen får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om skyldighet för kommuner att ta ut avgift för offentlig kontroll samt prövning och registrering enligt livsmedelslagstiftningen. I 6 och 14 §§ förordning (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel anges att om kontrollmyndigheten är en kommun, ska avgiften fastställas av den kommunala nämnd som utför kontrollen på grundval av en taxa som kommunfullmäktige bestämmer.

Ändringar av livsmedelstaxans lydelse

Det föreslås ändringar i 5, 12, 13 och 15 §.

5 §

Ändring införs avseende timavgiften som föreslås bli 1 100 kr. Dessutom ändras uttag av avgift för inspektioner, mätningar och andra offentliga kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00, lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskaf- ton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, till att, för att erhålla full kostnadstäckning, tas ut med dubbel ordinarie timavgift jämfört med nuvarande debitering om 1,5 gånger timavgiften.

12 §

Kommentar till borttagen lydelse:

Tidigare paragraf om nedsatt avgift om en företagare har flera anläggningar inom samma område är borttagen. Eftersom restiden inte debiteras särskilt och årsavgiften bestäms på grundval av riskklassificeringen av respektive anläggning, kan det diskuteras om det finns skäl för någon reduktion av den anledningen att anläggningarna har samma innehavare och är belägna på samma ställe. Det kan eventuellt innebära en viss tidsbesparing för förvaltningen, som skulle kunna motivera en viss ”rabatt”. Samtidigt måste konstateras att den årliga avgiften grundas på varje anläggnings individuellt fastställda kontrollbehov. Bestämmelsen har inte tillämpats någon gång.

Kommentar till ny lydelse:

En ny lydelse införs för att tydliggöra möjligheten att för enskild anläggning fatta beslut om kontrolltid baserad på faktiskt behov i stället för schablonisering enligt Livsmedelsverkets vägledning om riskklassificering.

13 §

Ändring införs som anpassar texten om årlig avgift till ändringen i förordning (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel. För att den årliga avgiften för nyregistrerade anläggningar ska motsvara kostnaden för kontrollen under registre- ringsåret tydliggörs att avgiften faktureras i efterskott och därvid beräknas enligt tim- taxa eller i förekommande fall som extra offentlig kontroll.

15 §

Sista stycket flyttat till 13 § eftersom det avser uttag av kontrollavgift under registreringsåret och då per definition hör hemma under årlig kontrollavgift.

Justering av timtaxan för livsmedelskontrollen

Livsmedelslagstiftningen tillåter inte att restiden utgör en avgiftsgrundande post och specificeras på fakturan. Däremot tillåter lagstiftningen att den timtaxa som är grunden för den avgift som påförs verksamhetsutövarna inkluderar kostnaden för inspektörernas restid. Mätning och analys av tiden har visat att den årliga kontrolltid som kan specificeras på faktura till enskilda verksamhetsutövare uppgår till 800 timmar för en inspektör. Medräknas restiden uppgår timantalet till 1 000 timmar. Med andra ord går det åt 1 000 timmar för att producera 800 timmar kontrolltid.

Till skillnad mot livsmedelslagstiftningen medger miljöbalken att restiden i samband med tillsyn faktureras verksamhetsutövaren. Detta medför att man kan sätta timtaxan för tillsyn enligt miljöbalken lägre än taxan för livsmedelskontrollen och samtidigt få kostnadstäckning.

För år 2011 föreslås en timtaxa om 1 100 kr att jämföra med nuvarande 1 050 kr. Ökningen, med 4,8 procent, beror främst på lönekostnadsökningar mellan åren 2009 och 2011 och att taxan vid föregående revidering lades på en försiktig nivå och avrundades neråt jämfört med den då kalkylerade timtaxan. Inflationen, mätt som förändring i konsumentprisindex (KPI), prognostiseras till dryga 3 procent för åren 2010 och 2011, dvs. den tidsperiod som taxeändringen avser (källa: Riksbanken, penningpolitisk uppföljning april 2010).

Taxa för verksamhet enligt lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa

RÄTTSLIG GRUND

Enligt 2 § i lag (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa avses med hot mot internationellt hot mot människors hälsa en risk för att smittämnen, eller andra ämnen som utgör eller kan utgöra ett allvarligt hot mot människors hälsa, förs in i landet eller sprids till andra länder. Enligt 4 § är kommunen ansvarig för att åtgärder till skydd för människors hälsa vidtas i fråga om transportmedel, bagage och annat gods samt djur. Enligt 17 § får, om ett fartyg eller luftfartyg är drabbat eller misstänks vara drabbat av ett internationellt hot mot människors hälsa, ansvariga myndigheter och kommuner vidta de åtgärder mot fartyget eller luftfartyget som krävs för att skydda människors hälsa. I en kommun med hamn, ska kommunen enligt 22 § vidta de åtgärder som behövs för att i hamnen utrota insekter, råttor och andra djur som vanligen är bärare av smittämnen som utgör en hälsorisk för människor och för att skydda hamnens anläggningar mot sådana djur. När ett fartyg anlöper första svenska hamn ska befälhavaren visa upp intyg som styrker att det skett utrotning av ovan nämnda djur eller att utrotning av sådana djur inte behövs. Om intyg inte visas upp ska kommunen, enligt 23 §, omedelbart låta undersöka fartyget och om det behövs vidta

åtgärder för att utrota skadedjur. Av 24 § framgår att om sådan åtgärd vidtas ska kommunen på begäran utfärda ett intyg om saneringsåtgärden. I 25 § anges vidare att kommunen får ta ut avgifter för åtgärder enligt denna lag enligt vad som närmare föreskrivs av regeringen. I 8 § förordningen (2007:156) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa föreskrivs att kommunen får ta ut avgifter för undersökning och åtgärder som avses i 17 och 23 §§ i ovan nämnda lag.

Ändringar av taxans lydelse

Förvaltningen föreslår ändringar i 2 §.

2 §

Ändringsförslagen i denna paragraf föreslås mot samma bakgrund som tidigare redogjorts för under 7 § miljöbalkstaxan. Liksom i miljöbalkstaxan föreslås att avrundning sker till närmaste halvtimme istället för timme. Vidare föreslås samma ändring som i miljöbalkstaxan med avseende på definitionen av handläggningstid. Slutligen föreslås att avgift för inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19 och 07, lördagar, söndagar och helgdagar tas ut med dubbel ordinarie timavgift.

Taxa för tillsyn enligt strålskyddslagen

Rättslig grund

Enligt 43 § strålskyddslagen (1988:220) får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om avgifter för myndighets verksamhet enligt denna lag. Regeringen får överlåta åt kommuner att meddela sådana föreskrifter när det gäller en kommunal myndighets verksamhet. Enligt 16 a § strålskyddsförordningen (1988:293) får kommunfullmäktige meddela föreskrifter om avgift för kostnader för sådan tillsynsverksamhet som utövas av en kommunal nämnd enligt 16 § första stycket. Av 16 § samma förordning följer att en kommunal nämnd som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet ska ha tillsyn inom kommunen över att strålskyddslagen (1988:220) och föreskrifter och villkor som har meddelats med stöd av lagen följs såvitt avser solarieverksamhet. I 13 § Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om solarieverksamhet (SSMFS 2008:36) regleras närmare över vilket område inom solarieverksamheten som nämnden bedriver tillsyn.

Ändringar av taxans lydelse

Förvaltningen föreslår ändringar i 2 och 3 §§.

2 §

Ändringsförslagen i denna paragraf föreslås mot samma bakgrund som tidigare redogjorts för under 7 § miljöbalkstaxan. Liksom i miljöbalkstaxan föreslås att avrundning sker till närmaste halvtimme istället för timme. Vidare föreslås samma ändring som i miljöbalkstaxan med avseende på definitionen av handläggningstid. Slutligen föreslås att avgift för inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19 och 07, lördagar, söndagar och helgdagar tas ut med dubbel ordinarie timavgift.

3 §

Ändringen är endast av redaktionell karaktär då statens strålskyddsinstitut har bytt namn till Strålsäkerhetsmyndigheten varför föreskrifterna har förnyats.

Upphävande av SLB-analys taxa

Det har tidigare funnits en taxa för SLB-analys verksamhet. Den har dock inte tillämpats på flera år eftersom externa uppdrag tillkommer genom upphandlingsförfarande med avtalad ersättning enligt anbud. SLB-analys taxa föreslås därför upphöra att gälla den 1 januari 2011.

Slut

Bilagor (här ej tryckt)

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 19 augusti 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Det faller inom kommunfullmäktiges rådighet att bestämma om avgifter för kommunens kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken. Fullmäktiges handlingsutrymme vid bestämmande av taxan regleras dock av regeringsformen, kommunallagen och miljölagstiftningen. Detta innebär att avgifterna måste stå i rimlig proportion till de kostnader som en verksamhetsutövare åsamkar tillsynsmyndigheten. En viss schablonisering av avgifterna av praktiska skäl är nödvändig.

Stadsledningskontoret finner att tillsynstaxans höjning avseende miljöbalken genererar en ökad intäkt om 1,9 miljoner kronor per år, motsvarande 3,3 procents intäktsökning. Stadsledningskontoret noterar att förändringen av konsumentprisindex prognostiseras till drygt tre procent för åren 2010 och 2011. Självkostnadstäckningen ökar från 68 procent till 71 procent, varför kontoret drar slutsatsen att den föreslagna ökningen är väl anpassad till det allmänna kostnadsläget och den aktuella lagstiftningen på området.

För år 2011 föreslås att timtaxan för livsmedelskontrollen justeras från 1050 kronor till 1100 kronor. Ökningen, med 4,8 procent, beror bland annat på att taxan vid föregående revidering lades på en försiktig nivå och avrundades neråt jämfört med den då kalkylerade timtaxan. I motsats till miljöbalken medger inte livsmedelslagstiftningen att restiden i samband med tillsyn faktureras verksamhetsutövaren. Detta medför att taxan för livsmedelstillsyn måste sättas högre än för tillsyn enligt miljöbalken för att

uppnå samma grad av självkostnadstäckning. Stadsledningskontoret erfar att självkostnadstäckningen förväntas öka från 82 procent till 85 procent i den föreslagna taxehöjningen. Kontoret tillstyrker den föreslagna höjningen av livsmedelstillsynstaxan på samma grund som för tillsynstaxan avseende miljöbalken.

Stadsledningskontoret konstaterar att full avgiftsfinansiering av tillsynen är en grundläggande princip i miljöbalken. Även myndigheters prövning enligt miljöbalken ska täckas av verksamhetsutövaren. Regeringen har även under 2009 i en skrivelse till riksdagen förtydligat att tillsynsavgifter bör ha full kostnadstäckning som ekonomiskt mål och att administrativa kostnader som kan hänföras till tillsynsverksamheten ska räknas in.

Stadsledningskontoret stöder principen att förorenaren ska betala ("polluter pays principle", ppp). Samtidigt som kostnaderna för prövning och tillsyn så långt som möjligt ska betalas av verksamhetsutövaren inbjuder inte alltid självkostnadsprincipen till effektivisering av verksamheten. Stadsledningskontoret menar att det ligger en fara i att kostnadstäckning i första hand alltid kan nås genom en intäktshöjning och i andra hand genom effektivisering av verksamheten.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsynsverksamhet enligt miljöbalken och livsmedelslagen har gått från 40 respektive 47 procent år 2006 till dagens 68 och 82 procent. Resultatet antyder att verksamheten i allt högre grad bedrivs i enlighet med lagens intentioner, att verksamhetens skattefinansiering minskar och att ett effektiviseringsarbete har bedrivits.

Stadsledningskontoret vill särskilt påpeka att krav på effektivisering som ställs på nämnderna inte löses med intäktsökningar. Även i de fall kostnader ska debiteras stockholmare eller företag krävs att verksamheten bedrivs effektivt så att taxan kan hållas så låg som möjligt. Den föreslagna taxejusteringen innebär en nettoökning av miljö- och hälsoskyddsnämndens budget. Därför kan nämndens budget komma att justeras till följd av de ökade intäkterna i samband med kommunstyrelsens ärende "Nämndernas verksamhetsplaner med budget 2011".

Stadsledningskontoret anser att taxehöjningarna inte kommer att medföra några större kostnadsökningar för företag som bedriver verksamhet enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen. Avskaffandet av taxan för SLB- analys får anses som en logisk följd av att prissättningen av SLB-analys tjänster regleras i avtal, stadsledningskontoret har därför inget att erinra mot taxans avskaffande.

Stadsledningskontoret konstaterar att beslut om taxejustering måste fattas före årsskiftet och gör den sammanfattande bedömningen att justeringarna är motiverade och att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till taxa för nämndens verksamhet enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen, lagen om skydd mot internationella hot mot människors hälsa och strålskyddslagstiftningen samt att fastställa förslaget till upphävande av taxan för SLB-analys att gälla från den 1 januari 2011.